

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

<p> Egész évre --- 8 korona Félévre --- 4 " Negyedévre --- 2 " Egyes szám ára 16 fillér. </p>	<p> Felelős szerkesztő: SZILASSY ZOLTÁN a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára. </p>	<p> Szerkesztőség és kladóhivatal: BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelék). </p>
--	--	--

Borászok forrongása Franciaországban.

Ostromállapotban vannak mostanság Franciaország déli részének városai és falvai. A forrongó kedélyek megnyugtatóra hiába ígér most már utólag a kormányzat eget-földet a szőlősgazdáknak, a Délfrancia szelid hegylejtők tulajdonosai fegyvert ragadtak; a kenyérért, megélhetésért való küzdelem rávitte őket elvégre is arra, hogy szembeszálljanak a törvényes renddel.

Franciaországban évek óta tart az úgynevezett borválság. Az ország bortermelése 30 millió métermázsáról 40—50 millióra emelkedett az utóbbi években. Az adó magas, a bor ára pedig alacsony, ennek föltétlenül forradalmat kellett előidézni, kiváltképp ha azt veszünk, hogy a borpancsolás és hamisítás a legszeméretlenebbül üzetik.

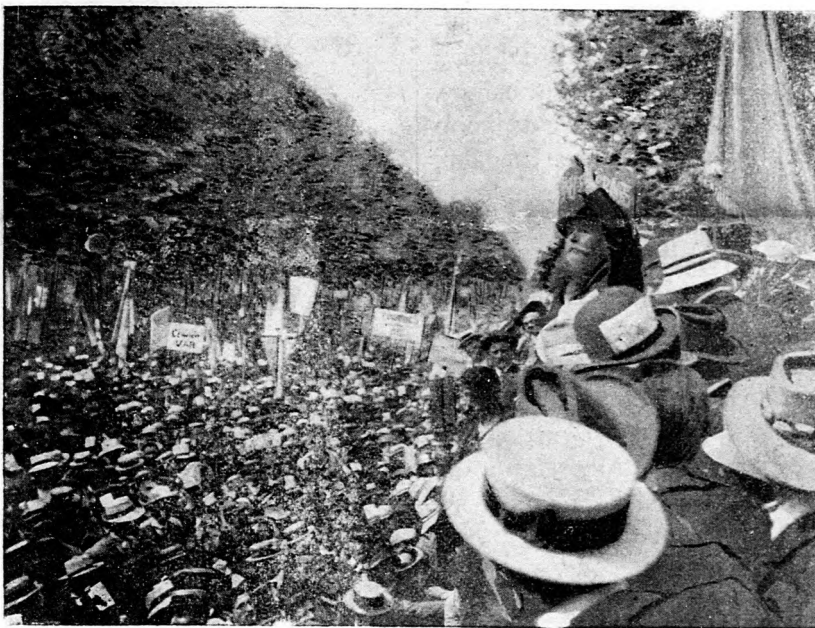
Nem az a forradalom ez, amit a nagy nemzet fiai, a múlt századokban a „Szabadságért“ vívtak meg, — ez kenyérharc, amelyet meg lehetett volna akadályozni a

parlamentnek és kormánynak. A föllázadt tömegek nyomában a pusztulás szomorú képe. Hatóságok, hivatalok ellen intéz a tömeg ádáz támadást, hol lesz ennek a határa, a jó Isten a megmondhatója.

A francia kormány sietve fogott azokhoz az intézkedésekhez, melyek a válság enyhítésére szolgálnak. Az adóbehajtásokat fölfüggesztette, szigorúban ellenőrizteti a borkereskedelmet és kimérést, hogy a válságba jutott szőlősgazdáknak sanyarú helyzetén valamit lendítsen.

A forrongás egyik fővezére egy Albert nevű bortermelő, aki fölizgatta a szőlősgazdákat Dél-Franciaországban.

Mai képünkön bemutatunk egy nép-

gyűlést, melyen Albert szónokol ezer és ezernyi néptömeg előtt.

Szemben az édesnedűt termő hegyoldal, melyben már alig telik gyönyörűsége a szegény francia szőlőtermelőknek.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 33 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

lyek az állam polgárainak érdekét minden vonalon megóvják. Franciaországban a béke másképp helyre nem áll, hacsak a kormány a szőlőtermelők védelmére a borhamisítást és pancsolást tilalmazó törvényt életbe nem fogja léptetni.

Az ország dolga.

Az elmúlt hét képviselőházi tanácskozásainak nagy részét a horvátok okvetetlenkedése foglalta le. Egyes képviselőket megvádoltak azzal, hogy a zirci képviselőválasztásnál mint főkortések pénzt kínáltak képviselőtársaiknak. A nagy port fölvert ügyet a Ház kiküldött bizottsága azzal csillapította le, hogy a szíveségből közreműködő képviselők elfogadhatják készkiadásaik megtérítését.

Szombaton interpellációs nap volt.

Az interpellációk során Vlád Aurél a postások egyesülési szabadságával kapcsolatban arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy egy ebben a tárgyban kiadott rendeletét vonja vissza.

Lengyel Zoltán interpellációja következett ezután. A miniszterelnököt interpellálja az osztrák képviselőház megnyitásakor elhangzott trónbeszéd magyar vonatkozásai kapcsán. Kéri, hogy ismertesse ebben a dologban a magyar kormány álláspontját.

Wekerle Sándor miniszterelnök rögtön válaszolt az interpellációra. Mindenekelőtt kijelenti, hogy az osztrák trónbeszéd — a parlamentárizmus elvei szerint — az osztrák kormány álláspontja, abba tehát ő bele nem folyhat.

A két ország viszonyával kapcsolatosan pedig a magyar kormány ismeretes álláspontja az, hogy 1917-ig szerződést köt Ausztriával, azután pedig a vámsorompók tényleges felállításával fogja szabályozni a két állam gazdasági viszonyát. A létszámemelés elől nem zárkózik el mereven a kormány, de ez a kérdés bizonyos nemzeti követelésekkel áll — mint szintén ismeretes — kapcsolatban.

Szombat délelőtt a főrendiház is tartott ülést. Mindenekelőtt megválasztották a kvótabizottság főrendi tagjait, majd vita nélkül szavazták meg a török beviteli érték-vámok fölemeléséhez való hozzájárulásról, a római mezőgazdasági intézetről és a gazdasági munkásházak építéséről szóló törvényjavaslatokat.

A napirend következő pontja a gazdasági cseléd-törvényjavaslat volt, amelyen a főrendiház gazdasági bizottsága több módosítást ajánlott. Általánosságban vita nélkül szavazták meg a javaslatot, a részletes tár-

gyalás során azonban több szakasznál fejlődött ki élénk vitaközlés. A főrendiház végül részleteiben is le-tárgyalva elfogadta a javaslatot.

A horvát obstrukció megszülte gyümölcsét a hét elején, a horvát bán Pejacevics Tivadar gróf beadta lemondását. Utóda Rakodczay Sándor, a horvát hét-személyes tábla elnöke.

Pejacevics Tivadar gróf négy év előtt lett Horvát-ország bánja. Khuen-Héderváry Károly gróftól vette át ezt a méltóságot, amikor elődje miniszterelnök lett. Azóta, mint ismeretes, gyökeresen megváltozott a horvát helyzet. A legutóbbi választások megtörték a nemzeti párt hatalmát, anélkül, hogy más pártot uralkodó többséghez juttattak volna. A szerb-horvát koalíció sem tudott olyan népszerűsége szert tenni, amely a nép lelkében mélyebben gyökerezett volna.

Szabadságolják a földmives katonákat.

Rendkívül érdekes rendelet érkezett a katonai parancsnokságokhoz. A rendelet, amely eddig nem került nyilvánosságra, olyan parancsot tartalmaz, amely összefüggésben van a földmunkás mozgalmakkal. Arról van ugyanis szó, hogy a tényleges katonák közül azokat, akik földműveléssel foglalkoznak, az aratás idejére szabadságolják.

Az érdekes rendeletről az alábbiakat sikerült megtudnunk: A múlt héten a hadtestparancsnokságok a hadügyminisztériumtól sürgős rendeletet kaptak, amelyben értesítették, hogy az idej esztendőben mindazokat a tényleges katonai szolgálatban levőket, akik földműveléssel foglalkoznak, szabadságolni kell. A szabadságidőt két hétben szabta meg a hadügyminisztérium. Természetesen nem kötelező a földművelő katonákra, hogy a szabadságot igénybe vegyék, vagyis nem arról van szó, amiről az utóbbi időben sokat beszéltek és feliratoztak a képviselőházhoz, hogy t. i. a hadügyminiszter a katonaságot kirendeli az aratási munkálatokhoz, csupán arról, hogy azok, akik el akarnak menni, igénybe vehetik a két heti szabadságot.

A szabadságolások július 1-én kezdődnek. A rendelet következtében a júliusra tervezett hadgyakorlatok elmaradnak és csak egy hadgyakorlat lesz Biharmegyében, az is csak augusztus havában. Régebben, évekkal ezelőtt, szintén szabadságolták a tényleges szolgálatban levő katonákat, de sokáig szünetelt ez a szokás.

A szabadságolt katonáknak megadják azt a jogot, hogy a kaszárnyát civil ruhában hagyják el.

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők JUTÁNYOS ÁRAI fel vannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve
megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

A magyar kvóta-bizottság munkában.

A magyar kvóta-bizottság a héten megalakult. Előnként Széll Kálmánt, előadóvá Földes Bélát választotta meg. A héten két ízben is ülésezett a bizottság s megállapította az osztrákokhoz intézendő jegyzék szövegét. Még egyszer ülést tart, melyen Földes Béla, mint előadó, javaslatot fog tenni az eddigi számítási kulcs megváltoztatására. Ebben a tárgyban Földes így nyilatkozott:

— Uj kulcsot akarok ajánlani a kvóta megállapítására, de nem tudom, hogy a bizottság, tekintettel az idő rövidségére, belemegy-e proppozícióm tárgyalásába. Én mindenesetre részletesen elkészítettem munkámat. Megcsináltam az elmúlt negyven esztendő történetét s fejtegetéseim során arra a konkluzióra jutottam, hogy az új kulcs bizonyos konzervatív jelleget adna a kvótának, de nem a mi hátrányunkra. Egybevettem Magyarország pénzügyi, népességi és közgazdasági arányait s ezekből állapítottam meg az új kvótát. Hogy milyen eredményre jutottam, nem mondhatom meg, amíg a bizottságnak nem jelentetem be.

A közös kiadások és Fejérváry nyugdíja. A képviselőház zárszámadási bizottsága minap Hentaller Lajos elnöklete alatt ülést tartott. Eber Antal előadó előterjesztette az 1903. évi magyar-horvát elszámolásra és az 1898—1902. évi zárószámadások összefoglalására vonatkozó jelentéseit, amelyeket elfogadtak. Az 1904. évi együttes jelentésnél, a közösügyi kiadásokról Hencz Károly azt vitatta, hogy e kiadásokról a képviselőház nem illetékes határozni, mert ez a delegációk hatáskörébe tartozik. Ezzel szemben a bizottság kimondta, hogy a közösügyi tulkiadások utalványozásáért a magyar pénzügyminiszternek csak a magyar országgyűlés adhat fölmentést. Fejérváry báró nyugdíjánál Hencz Károly a nyugdíj kiegészítésének törvénytelenységét vitatta. Hencz mindkét tárgyra nézve és a Tisza—Hieronymi-ügyre vonatkozólag különvéleményt, illetőleg kisebbségi véleményt jelentett be.

Előfizetési felhívás!

1907 július hó elején új előfizetést nyitunk a **Független Ujság**-ra.

A „Független Ujság“ tizenhárom esztendő óta a magyar népnek,

a földművelő- és kisiparos-osztálynak
őszinte barátja, jóakarója, tanácsadója.

Hetenként beszámol az olvasónak mindarról, ami az édes hazában és kint a nagy világban történik.

A gazdasági haladásnak, a szövetkezeti mozgalmaknak, a kisemberek boldogulásának

a Független Ujság

az egyedüli ujságja és szóvivője a magyar sajtóban.

Amellett, hogy a **Független Ujság** tájékoztatja a gazdát, kisiparost mindarról, ami őt érdekli; „Mulattató“ rovatában elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő olvasmányokat közöl hétről-hétre.

Küzd a magyar nemzet gazdasági jóléteért, fölkarol minden mozgalmat, amely a magyar nép megerősödésére irányul.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“.

Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentúl is hiven csoportosuljanak a **Független Ujság** kibontott zászlója alá.

Egyszóval: a **Független Ujság** a magyar nép őszinte barátja, tanácsadója, melyet elismert magyar írók szeretettel írnak a magyar nép számára.

A kinek előfizetése június végével lejár, azt kérjük sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldöttük. **Előfizetési ár:**

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„**FÜGGETLEN UJSÁG**“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy kőpinczéi: **BUDAFOKON.** ☛

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKÉ**T. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!
Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Szövetkezeti iskola.

A Sz—s lapársunkban olvassuk ezeket a többek között: A darmstadti szövetkezeti iskola főleg a mezőgazdasági szövetkezeti alkalmazottak tanítására alakult. Ez év március 23-án zárult második feléve annak az iskolának, mely, mint első a világon, azt tűzte ki célul, hogy a szövetkezeti központok, hitelszövetkezetek, bevásárló és értékesítő, valamint fogyasztási szövetkezetek számára a hivatásukhoz tartozó minden szakmában kifogástalanul jártas alkalmazottakat képezzen. A tanév két kurzust tartalmaz: a téli tanfolyam októbertől márciusig, a nyári juliustól októberig tart. A téli tanfolyam célja főleg a szövetkezeti hivatalnokok és alkalmazottak kiképzése, a nyári tanfolyam inkább arra szolgál, hogy a szövetkezetekben már alkalmazottaknak, titkároknak és ellenőröknek alkalmat nyújtson arra, hogy tudásukat gyarapítsák és a tett tapasztalatokat egymás között megvitassák. Legutóbb tervbe vették azt is, hogy a tejszövetkezeti alkalmazottaknak nyitnak egy új tanfolyamot, a mire mindenütt, úgy nálunk is igen nagy szükség volna. Az idei télen Németország különböző részéből 35 egyén vett részt a téli tanfolyamon. Ezek legnagyobb része már szövetkezetekben alkalmazva volt. A tanítás az iskolai tanítás módjára folyik. A tanítók előadják a tananyagot, a mit az óra végén a tanulók leírják. Egyes dolgokat akadémiai előadások formájában is tanítanak, mi azonban kevésbé jó azért, mert a tanító nem folytathat eszmecsere a tanulókkal. Legnagyobb súlyt fekteti az üzlet- és könyvvezetésre. Mérleget készítenek, a könyvvezetés mindenféle formáját megmagyarázzák és különösen a birodalmi hitelszövetkezeti központ alapszabályai szerint tanítják a Raiffeisen-féle szövetkezetek könyvelését. A „falusi szövetkezés alapjai” címen előadták a németországi szövetkezeti mozgalom történetét, azonkívül a falusi szövetkezetek általános alapszabályait, külön ismertetve azokat, melyek a birodalmi kötelekbe tartoznak és azokat, amelyek a neuwiedi szövetkezeti központhoz csatlakoztak. Ismertették azonkívül a városban és a külföldön működő szövetkezeti alakulásokat. A szövetkezeti alkalmazottaknak igen fontos lévén ismerni a szövetkezeti törvényeket, a darmstadti iskola nemcsak a német szövetkezeti törvényt és annak minden alkalmazását, hanem általában jogi kérdéseket is fejtegetett: így a polgári jognak a kezességre, zálogosításra, elévülésekre, záloglevelekre, követelések átruházására vonatkozó kérdéseit, valamint az adásvételi szerződéseket is. A kereskedelmi törvény főbb és a szövetkezeteknél előfordulható intézkedéseit is megmagyarázták, így a váltójogról, a kereskedelmi intézkedésről s több efféle-ről volt kimerítően szó.

Legelő-tartó szövetkezet.

Egy szársországi ilyen szövetkezetről a következőket olvassuk:

A szóbanforgó szövetkezeti legelő 1903. év nyarán vétetett használatba. Terjedelme 10³/₄ hektár s négy-szeres tuskés sodronnyal van bekerítve, egymástól 8 méternyire álló kimustrált sintonposzlopokkal, melyeknek darabja 1 márkáért vásároltatott. E kerítés ma is

ép. E terület egyharmada szántó volt a legelő használatba vétele előtt s ez bevettetett előző őszen here- és fűmagvakkal. Másik része két darabban, előbb is legelő volt. A javítás minden év márciusában 1/4 hektárjára 1 m.-mázsa kainittal és 0.75 m.-mázsa szuperfoszfáttal történik.

Első évben csak 22 darab marha legelt rajta, de ez kevésnek bizonyult a fűvelőre, mult nyáron tehát 43 állat tereltetett rá, május 15-től október 14-ig és pedig kizárólag csak 1, 2 és 3 éves üszök és tehének. Az állatok a 2-ik évi legeltetéskor jelentékenyen jobban fejlődtek, mint az első évikor.

A legelőn egyébiránt egy 43 darab állat befogadására elég felszer van építve deszkából, mely kedvezőtlen időben védelmet nyújt. A két külön járásra osztott legelő felszereléssel 20.000 koronába került, következőkép egy darab marha ott tartása benne van költséggel, amortizációval együtt, 36 korona legelő-pénzben.

Ily szövetkezések nagyon elkelnének nálunk is.

Tejszövetkezetek Erdélyben. Az erdélyi gazdasági egyesület legutóbb nagyobb arányú tejszövetkezeti mozgalom indítását határozta el. A mozgalom első eredményeként Jászberényi András gazd. akadémiai intézősegéd Teke nagyközségben megalakította a tejszövetkezetet. A szövetkezet 150 üzletrésszel akult meg és a mosonmegyei szövetkezetek mintájára sajtermelésre rendezik be. A szövetkezet díszelnökévé megválasztották Dózsa Endre alispánt, az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya elnökét. Igazgatósági elnök Gross József lett.

Hitelszövetkezetek szövetsége. Torontálmegyében szép fejlődésnek indul a szövetkezeti mozgalom. A hitelszövetkezetek száma már 120-ra felszaporodott, folyó 26-ikán megalakult az említett szövetkezetek szövetsége, mely célul tűzte ki a szövetségbe lépett szövetkezetek és azok tagjai anyagi és szociális érdekeinek előmozdítását, képviselést, új szövetkezetek létesítését, az egyes szövetkezeti tagok által igénybe vett jogi tanács ingyenes megadását. A szövetség elnökévé Poroszkay Bélát választották meg.

Szövetkezeti érdemek jutalmazása. A Magyar Gazdaszövetség legutóbbi választmányi gyűlésén elhatározta, hogy nagynevű alapítója, Károlyi Sándor gróf kezdeményezéséhez híven, az idén saját erejéből folytatja azon férfiak jutalmazását, akik szövetkezeti téren hosszabb idő óta eredményes és kiváló működést fejtett ki. Kérjük tehát szövetkezeteink és gazdaköreink vezetőit, hogy a Szövetség címére, legkésőbb jul. 31-ig juttassák el azon derék férfiak folyamodását, akiket jutalomra érdemesnek találnak. A pályázók közül ötven száz-száz korona jutalomdíjban, a többiek pedig elismerő diszoklevélben részesülnek. Hiszszük, hogy derék szövetkezőink a méltó elismerés kifejezésére s nem az anyagi jutalomra fektetik a fősúlyt. A legédesebb jutalom ugyanis az, amelyet a hazafias kötelességek önzetlen teljesítésének öntudata nyújt.

Kis- és nagyemberek. A gyáriparosoknak a legutóbb megtartott, a kivándorlást kutató értekezletén egyik felszólaló arra is utalt, támadni kívánván a keresztény nagybirtokosságot, hogy ezek aránytalanul kevesebb adót fizetnek, mint a kisemberek. Úgy gondoljuk, hogy ebben a tekintetben nincs minden rendén. Reméljük azonban, hogy az új adóreform meghozza ebben a tekintetben az orvoslást. Nehogy azonban olvasóink ebben a hitben legyenek, mintha visszaélések csakis a

földadók körében fordulnának elő, reá kell mutatnunk arra, hogy egy épen nem agrárius ujság, a „Hitel“ legutóbbi számában összehasonlítva a magánvállalatok és részvénytársaságok adóját, következő eredményre jut. A magánvállalatoknak részvénytársasággá alakulása az államkincstárra nézve súlyos és hátrányos következményekkel jár. A magánvállalat tudvalevően harmadosztályu kereseti adót, a részvénytársaság társulati adót fizet. Az adó kulcsa ugyan mindkét adónál 10°%, de már a társulati adó után csak 30°% általános jövedelmi pótdadó jár, a kereseti adó után járó 35°% helyett.

Ez azonban a legkisebb előny, mert aki a nyereség- és veszteségszámlát s a mérleget, valamint az adótörvényt jól ismeri, egész pontossággal előre meg tudja állapítani, mennyi adót akar fizetni. Uj részvénytársaságoknál az aláírási költségek, továbbá az értékcsökkenések tartalékozása a nyereség jelentékeny részvét mentesítik az adó alul, amihez járul, hogy az alapító volt tulajdonosok igazgatósági jövedelme sem esik társulati adó alá. Az adóteher könnyebbülésének, sőt nem is ritkán teljes megszűntének előnye kétségkívül erősen ható tényező az egyéni cégeknek részvénytársulattá való átalakulásánál, midőn a tulajdonképpen birtokosai nem is változnak. Ebből tehát mindenki megértheti, hogy a részvénytársaságok, ha akarják az állami kincstárral szemben semmi adót sem fizetnek. Ennél nagyobb kedvezményt azt hiszszük egy olyan országban, amelynél a lakóknak ⁹/₁₀ része agyon van nyomva az adóteher által, elképzelni sem lehet.

Nemzetközi szövetkezeti kongresszus. A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének londoni központja most küldte szét első értesítését az 1907. év szeptember hó 23—25-dikén Cremonában tartandó nemzetközi szövetkezeti kongresszusról. A kongresszuson részt vehetnek a nemzetközi szövetség tagjai, vagyis a kötelekébe tartozó szövetkezeti központok kiküldöttjei, egyéb szövetkezeti kiküldöttek is, ha 6 shilling részvételi díjat küldenek a londoni központnak, amelynek címe: International Co-operative Alliance, Red Lion Square 22. London W. Az olasz vasutak a kongresszusra utazóknak 60°% árengedményt adnak s elszállásolásról engedményes áron a kongresszus rendezőbizottsága gondoskodik. A kongresszuson a következő kérdések kerülnek tárgyalásra: A mezőgazdasági szövetkezetek nemzeti szervezése. Nagyban vásárló szövetkezetek. A szövetkezet, mint a falusi földművelő lakosság segítője a mindennapi életben. Az asszony szerepe a szövetkezetben. A különböző országok szövetkezeti törvényeinek összehasonlítása.

Angol bérlőszövetkezetek. Angliában a jóformán kipusztult parasztság érdekében az utóbbi évtized folyamán több törvényes intézkedés történt, ezek azonban meglehetősen csekély eredménnyel jártak. Ez a tény indította a jelenlegi kormányt arra, hogy elődeinél gyorsabb rendszabályokat javasoljon a törvényhozásnak. Az idevonatkozó javaslat nem rég került nyilvánosságra. Szerinte a tervezett telepítésnek két formája lesz: az egyikbe tartoznak a nagyobbak, 5—50 holdig. A másik a kisebbeket foglalja magában 1—5 hold terjedelemmel. A nagyobbak intézkedéseit a megyei, a kisebbikét az egyházi községtanács, tehát a presbiterium veszi kezébe. A főfelügyelet a miniszterium kezében marad, ez hagyja jóvá a terveket és ellenőrzi az egész munkát. Egyes esetekben a javaslat megadja a kisajátítás jogát is, ez azonban nem a tulajdonnak kisajátítására, hanem csak a bérlet lehetővé tételére vonatkozik. A telepítés, illetőleg a bérletek költségeire 80 év alatt törlesztendő kölcsönök vannak tervbe véve.

Széchenyi-emlék leleplezése. A balatonföldvári birtokosok és nyaralók Széchenyi Imre grófnak, aki nagy érdemeket szerzett a vidék fejlesztése és a balatoni fürdők föllendítése körül, szép emléket állítanak, melyet Radnay Béla szobrásztanár és Gondos Imre műépítész készítettek. Az emlék egy hatalmas, magyar terméskőből faragott kőpad, amelyet a néhai grófnak pompásan sikerült bronz mellszobra díszít. Az ünnepélyes leleplezés e hó 29-én, Péter Pál napján délben fél egy órakor lesz. Az ünnepi beszédet Rákosi Jenő főrendiházi tag mondja.

Elhunyt ujságíró. A régi magyar ujságíró gárdának egy vasszorgalmú, sokoldalú, jeles képzettségű tagja dőlt ki a mult héten az élők sorából. Benes János az elhunyt, aki évtizedeken át az „Egyetértés“ napilap belső munkatársa, közgazdasági rovatvezetője, majd segéd-szerkesztője volt. Benes számottevő munkásságot fejtett ki a gazdasági szakirodalom terén. Rokonszenves, szerény, kedves modorú uriember volt s az ujságírói körökben általános tisztelet környezte. A boldogult régóta betegkedett s most 54 éves korában meghalt. Halála nagyszámú barátai és tisztelői körében őszinte részvétet kelt.

Zarándoklás Rákóczi sirjához. Kassáról írják, hogy a miskolci államvasúti iskola kétszáz tanulója Vidoss János főellenőr vezetésével Kassára érkezett s itt megtekintették Rákóczi sírját. Az érkezőket a kassai pályaudvaron Kohányi állomásfőnök fogadta. A hazafias tanulók tíztagú küldöttsége délután tisztelgett Fischer-Colbrie püspöknél.

A körmendi Kossuth-szobor. Körmenden ősszel fogják leleplezni a Kossuth Lajos-szobrot. Beck Lajosnak, a kerület képviselőjének vezetésével ma harminctagú küldöttség járt Kossuth Ferenc miniszternél, hogy őt a leleplezési ünnepélyre meghívja. Beck képviselő beszédre válaszolva, Kossuth Ferenc kijelentette, hogy kedves kötelességének tekinti az ünnepen való megjelenését, minthogy azonban augusztus havában külföldi fürdőn fog tartózkodni, csak szeptemberben lesz abban a helyzetben, hogy Körmendre utazzék. A miniszter még azt is mondta a küldöttségnek, hogy augusztusig fontos politikai tárgyalások Budapesten tartják. A küldöttség ennek következtében elhatározta, hogy a szobor-leleplezést szeptemberre halasztja.

Népgyűlés Csongrádon. Csongrád nagyközség képviselőtestülete április hónapban tartott közgyűlésén a városi körgátakat átadta az ármentesítő társulatnak s nyugtalanságot keltett a községben, amikor arról értesültek, hogy az átruházás örökös tulajdonjoggal történt. Ebből kifolyólag a mult vasárnap mintegy 5—6 ezer ember részvételével nagy népgyűlést tartottak Csongrádon. A népgyűlés Rásonyi Pap Gedeon és dr. Szarka Mihály ügyvéd felszólalása után elhatározta, hogy a belügyminiszternél keresnek orvoslást. A népgyűlés kívánságának támogatására küldöttséggel kérték fel Faragó Antal képviselőt.

Lipót Szalvátor főherceg Veszprémbe. Lipót Szalvátor főherceg tüzérségi főfelügyelő Weidl tüzérségi ezredes segédtsíjtjével ma délután Győrön át Veszprémbe érkezett. A főherceget a vasúti állomáson a város részéről Szeglethy polgármester fogadta és üdvözölte. Az állomásról a főherceg a püspöki palotába hajtatott,

amelynek előcsarnokában Hornig püspök fogadta a papság élén. Megérkezte után nyomban tisztelgett a székeskáptalan a főhercegnél Palotay Ferenc nagyprépost vezetésével. Azután a vármegye tisztikara, majd Veszprém város tanácsa tisztelgett, amelynek nevében Szeglethy György polgármester üdvözölte, kikkel a főherceg nagyon szívélyesen elbeszélgetett. Lipót Szalvátor főherceg a hajmáskéri tüzérségi lögyakorlatok megtekintése végett érkezett Veszprémbe.

Fővárosi munkaházak. A székesfőváros közgyűlése elhatározta, hogy az üres telkeinek valamelyikén olyan épületeket építtet, amelyek a főváros alkalmazásában levő kisebb javadalmazású hivatalnokok és munkások részére szolgálnának lakásul. Az ügygyel már foglalkozott a magánépítési bizottság, Kun Gyula elnöklése mellett. A bizottság elfogadta a mérnöki hivatal alternatív tervei közül azt, amely szerint, próbaképp a VI. ker. Váci-körúton vagy a IX., Gyáli-úton építenének egy hosszúkás négyszög alakú épületet oly formán, hogy az udvarok belseje kerttel, befásítással és gyepsítéssel lenne ellátva. Az egy- és kétszobás lakások számára három emeletes épület-részt emelnek, mert így lesz ez leggazdaságosabb. Ki akarják eszközölni erre az épületre a 30 éves állami adómentességet. A szükséges pénzt pedig nem jelzálogos kölcsön, hanem más pénz-művelet útján szerzik be. Ha ez a próba sikerül, csakhamar megépítik a többi ilyen házakat is a főváros üres telkein.

Ferenc József király térdszalagrendje. A napokban lesz negyven esztendeje annak, hogy Ferenc József magyar királylyá történt megkoronáztatása alkalmából Viktória angol királynőtől megkapta a legmagasabb angol rendjelet, a térdszalagrendet. A rend alapszabályainak megfelelően a rend összes jelvényeit egy külön erre a célra összeállított küldöttség hozta el a királynak, aki 1867. évi június hó 25-én fogadta a küldöttséget. A térdszalagrend külföldi doyenja a mi királyunk.

Kulturpalota Mármaroszigeten. Mármarosziget irodalmi és kulturális egyesületei, köztük a Szilágyi István Irodalmi Kör, a Múzeum-Egylet, a Tanügyi Kör nevében küldöttség tisztelgett ma délelőtt gróf Apponyi Albert kultuszminiszternél. A küldöttséget ifj. báró Perényi Zsigmond vezette, tagjai voltak Kökényesdi Mihály orsz. képviselő, Gavallér Lajos tiszti főügyész, dr. Kricsfalussy Sándor, dr. Junger Lázár és dr. Lator Sándor. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy a város irodalmi és kulturális egyesületei részére kulturpalotát állíttasson fel. Rámutatott arra, hogy a jelenben egyik egyesületnek sincs hajléka, holott a magyarság szempontjából rendkívül fontossággal bír, mert a mármarosi nemzetiségek tagadhatatlanul nagy fogékony-sággal bírnak a magyarosodás iránt. Gróf Apponyi Albert szívesen fogadta a küldöttséget és biztosította őket, hogy a legjobb indulattal fogja az ügyet elintézni. A küldöttség lelkesen megéljenezte a minisztert.

Fölöszlott szakegyesület. A Magyarországi Földművelők, Kiszgazdák és Kubikosok Országos Szakegyesületét, mely a múlt év elején alakult meg, a belügy-miniszter fölöszlotta. Az egyesület elnöke Áchim L. András békéscsabai lakos, alelnökei pedig Várkonyi István budapesti és Hunya József endrődi lakosok voltak. A felöszlottó rendelet elmondja, hogy az egyesület egyévi működése szakadatlan láncolata volt a személyes surlódásoknak és alapszabályellenes cselekményeknek s komoly munkásságot nem fejtett ki. Az egyesület pénzkezelése a pénztári könyv adatai szerint rendetlen

és egyáltalában nem felel meg az egyesületi pénzkezeléshez fűződő jogos igényeknek. A kiadási tételek tisztán lapkiadási költségeket, meg nem engedett utiköltségeket és agitációs költségeket foglalnak magukban.

Földet a népnek. A csongrádi és csanyteleki előjáróság egy küldöttsége fogja a napokban felkeresni dr. Kelemen Béla főispánt, a parasztság kiváló pártfogóját, hogy felkérjék arra, hogy az algyői és felgyői uradalom, mely Pallavicini őgróf tulajdonát képezi, engedjen át nagyobb földterületet a község lakosságának. A községek belterjes gazdálkodást, állattenyésztést és baromfityesztést akarnának az átvett földterületen folytatni. Ha a községek kívánsága teljesülne, úgy megakadályoztatnék az immár Csongrádmegyéből is megindult kivándorlás Amerikába.

Egy város pénzzavara. Hódmezővásárhely egyike volt, még nem is régen, a legjobb sorban levő városoknak. Néhány évvel ezelőtt még 90,000 koronányi tartalékalapja volt a városnak, ma pedig úgy áll a dolog, hogy a város július 1-én már nem tudja kifizetni hivatalnokait. A város most százezerkoronás kölcsönt akar felvenni.

Löttek a szerb trónörökösre. Belgrádból jelentik, hogy György trónörökös a minap életveszedelemben volt. A Száván csolnakázott és halászatott, közben a magyar parthoz közeledett. A magyar pénzügyőrök csempésznek tartották és rákiáltottak, hogy evezzen a partra, de a trónörökös a szerb partnak irányította a csolnakot. A pénzügyőrök háromszor löttek utána, de golyóik nem találták a trónörököst.

Sikkasztó rendőrnök. A debreceni rendőrség egyik őrnöke, Nagy Sándor, aki városzerte híres volt gavallértempóiról, hivatalos pénzeket sikkasztott és azután Amerikába szökött. Az elsikkasztott összeget ezekre teszik, pontosan azonban eddig még nem tudták megállapítani a hiányzó mennyiséget. Nagy Sándor rendesen a hivatalos pénzek átvételekor dézsmalta meg a hatósági pénztárt olyképpen, hogy a nyugtákat meghamisította. Boldizsár rendőrkapitány maga is nagy mértékben károsodott.

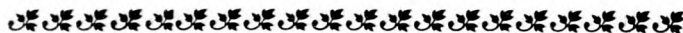
Rákóczi-émlék Orsován. Az orsovai áll. polgári fiú és leányiskolák tanulóifjúsága a közönség támogatásával az állami iskola előtt levő díszkert balsarkába egy 4·2 méter magas, 1·8 méter alapzatú, fölfelé folyton vékonyodó gránitkőből faragott Rákóczi-émléket állított fel, Szvoboda József orsovai építőmester terve szerint, annak emlékére, hogy Rákóczi és bújdosó társainak hamvait Orsován át hozták vissza hazánkba.

Vilmos császár japán hajón. Vilmos császár minap meglátogatta Kielben a japán hajórajt és a Tsupupo fedélzetén a következő beszédet mondta:

— Uraim, a saját nevemben, hajóhadam és birodalmam nevében szívesen üdvözlöm önöket. Teljes mértékben méltányolom azt a jóságos szándékot, amely a japán császárt vezette, midőn e hajórajt Kielbe küldte. Fogadják szerencsekívánataimat hajóik és legénységük kiválóságához. Bízom abban és remélem, hogy a japán és a német hajóhadak mindig mint jóbarátok és bajtársak együtt fognak működni és hogy lobogóink mindig egymás mellett fognak lengeni, amikor arról lesz szó, hogy a világon a békét és a rendet kell biztosítani.

A császár a hajóraj parancsnokának átnyújtotta fényképét sajátkezű aláírásával, a tisztet pedig magas rendjelekkel tüntette ki.

Nagy tűz Szabadkán. Két helyen is pusztított nagy tűz Szabadkán. Különösen nagy katasztrófát okozhatott volna egy meggyult ház, melynek padlásán lőporraktár volt. Mikor a tüzet jelezték, a tűzoltók nyomban kivonultak, de nem foghattak az oltáshoz, mert figyelmeztették őket, hogy a padláson Stojkovits Dusan háztulajdonosnak lőporraktára van, várják be előbb annak felrobbanását. Hatalmas dörrenéssel repült nemsokára a ház teteje a magasba s egy szomszédos ház istállójára zuhant, mely ekkor szintén meggyuladt. A tűzoltók most teljes erővel munkához fogtak s nagy erőfeszítés után sikerült a tüzet eloltani. A kár mintegy harmincezer korona. A nap folyamán még egy nagy tűzvész pusztított a városban. A teher-pályaudvaron mintegy kétezer darab talpfagyuladt meg. A talpfák linoleummal és kátránnyal voltak bevonva s így oltásról szó sem lehetett, csak a tűz lokalizálására törekedtek a tűzoltók. A hőség oly rettenetes volt, hogy az oltásközben több tűzoltó eszméletét veszítette s a mentők vették őt ápolás alá. Az oltáshoz kivonult a közös hadsereg, honvédség és honvédhuszárság legénysége is s egyesült erővel végre sikerült a nagyobb veszedelemnek elejét venni. A kár ötezer korona. Nagy megbotránkozással beszélnek Szabadkán arról, hogy amikor az ügyeletes rendőrkapitány arra kérte az állomásfőnököt, adasson a pokoki hőségben emberfeletti erővel dolgozó tűzoltóknak savanyu-vizes bort, mert vizet nem szabad inniok, az állomásfőnök ezt kereken megtagadta. A polgármester telefonos intézkedésére kaptak aztán a tűzoltók mégis egy kis üdítőt.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekefej.
Pánczelaczel-kormánylemez.
Magasított aczélékefej.
Porvédő kerekek.
Aczel [] gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

Katonaszolgálati kedvezmény az öröklött mezőgazdaságok birtokosainak.

A földmiv. miniszter a gazdasági egyesületek-
hez megküldötte a m. kir. honv. miniszternek a véd-
erőről szóló 1889. évi VI. t.-cz. 33. §-ban a katonai
szolgálat teljesítését illetőleg az öröklött mezei birtokok
tulajdonosainak biztosított kedvezmény módosítására
vonatkozó rendeletét.

A hivatkozott paragrafus eredeti szövege a követ-
kező:

33. §.

„Azok, akik örökösödés útján jutottak valamely mezei
gazdaság birtokába, ha abban maguk gazdálkodnak s
ha ezen gazdaság földjévédelme elegendő egy öttagu
családnak önálló eltartására, de viszont nem haladja tul
ezen jövedelemnek négyszeres mennyiségét, a póttarta-
lékba osztandók. (18. §. c.)“

„Az, ki ezen kedvezményre való jogcímét elveszti, a
póttartalékból, ha abba nem sorsszáma szerint és nem
mint kevésbé alkalmas jutott, kivéttetik és sorozási év-
folyamához képest az esetleg még lerovandó tényleges
szolgálat azonnali teljesítésére köteleztetik.“

A kedvezményre vonatkozó igény megállapítására
nézve a jövőben a következők lesznek irányadók:

1. A legelőből és erdőből álló földbirtok a kedvezmény
megadásánál figyelembe nem vehető, hanem csak a szántó-
föld, rét, kert és szőlő.

2. A szántóföldből, illetőleg a szántóföld és rétből
álló földbirtoknál:

a) minimum gyanánt a régi urbéri negyedteleknek
megfelelő 6 kat. hold veendő, melyből legalább 4 kat. hold
a szántóföld, a többi 2 kat. hold pedig rét is lehet;

b) maximum gyanánt pedig a régi legnagyobb urbéri
teleknek megfelelő 40 kat. hold veendő, melyből termé-
szetesen a minimumok megfelelőleg legalább 4 kat. hold
a szántóföld és 2 kat. hold a rét.

3. A szőlőmivelnél, akár hegyi, akár homoki szőlőnél,
ugyszintén a kertészetnél is a minimum 2 kat. hold, a
maximum pedig 4 kat. hold, de csak abban az esetben,
hogy ha beigazolást nyer az, hogy ez a terület kizárólag
és állandóan szőlő és gyümölcs, illetőleg kerti vetemények ter-
mesztésére lesz használva.

A kedvezmény engedélyezésénél az eddigi gyakorlat
szerint a kat. tiszta jövedelem vétetett alapul. Ezen
eljárás azonban nem felelt meg a mezőgazdaság érde-
keinek, mert számos oly kisbirtokos, aki a törvény szel-
leme értelmében a kedvezményre igényt tarthatott volna,
abban nem volt részesíthető. Az 5 tagu család eltartá-
sára kívánt földjévedelem alatt ugyanis nemcsak a föld
tisza hozadéka, hanem a földmiv. család- és birtokos-
tagjainak a saját birtokon kifejtett munkájából, a
gazdaságba fektetett tőke kamataiból és az esetleges
vállalkozói nyereségből eredő jövedelmek összege ér-
tendő. Emellett még az eddigi gyakorlat szerint a
kedvezmény megadásánál alapul vett 100 K. tiszta
jövedelem is túlmagasnak bizonyult ahhoz, hogy a kis-
birtokosok örökösei a kedvezményben részesíthetők
lettek volna.

A földmiv. miniszter mindezekből kifolyólag felszó-
lítja a gazdasági egyesületeket, hogy a gazdaközönséget
a honv. miniszter ezen új intézkedéséről tájékoztassák.

Gyümölcskivitelünk Angliába.

Steinberger Mór, a kereskedelmi múzeum londoni levelezője június hó 6-án előadást tartott az Angliába irányuló magyar gyümölcskivitelről. Előadásában ismertette az angol piac gazdasági viszonyait, különösen kiterjeszkedvén a gyümölcskivitel és értékesítés módzataira.

A levelező a következőket adta elő:

Az angol piac ellátásában a gyümölcsfeldolgozóipar játszik a legnagyobb szerepet. Kikészítetlen gyümölcsöt az angol piacra a távolság folytán megromlás veszélye nélkül szállítani alig lehet, kész konzerváruval pedig a fogyasztót közvetlenül elérni szintén nem lehet. Marad tehát, mint legfontosabb áru, a pulp nevű feldolgozás, amelyet számtalan angol gyáros készírtévé dolgoz föl.

Legfontosabb ezek között a barackpulp, melylyel ez idő szerint Spanyolország, California és Olaszország látja el Angliát. Készítése a következő módon történik. Teljesen érett gyümölcsöt kettévágunk és magját félredobjuk. A barackot öt kilos bádogdobozokba rakjuk, a dobozt teljesen megtöltjük, de ügyelünk, hogy a gyümölcs össze ne törjön. A dobozt forrponig hevített vízzel töltjük meg és rögtön utána légmentesen lezárjuk, akár forrasztással, akár préseléssel. A dobozt ezután egy órai időtartamra 82° Celsius hőmérsékletű vízbe, vagy ugyanilyen hőmérsékletű gőzzel töltött retortába helyezük.

Ugyancsak a pulp-készítésnek másik módja, hogy a fenti módon elkészített barackot rézzel vagy ónnal bélelt üstbe helyezük, annyi vizet öntünk rá, hogy a gyümölcsöt elföldje és forrásba hozzuk. Ezután a gyümölcsöt öt kilos bádogdobozokba rakjuk és a dobozt rögtön a töltés után légmentesen lezárjuk.

Mindkét eljárást meg lehet cselekedni nem teljesen érett, de már teljesen színes gyümölcsrel is, hanem mindig ügyelni kell arra, hogy sérült, vagy foltos gyümölcs a pulpba ne kerüljön.

A pulpa nagygyáros számára készül. Készül azonban barack egy kilos dobozokban a kereskedelem számára is. Az előállítási mód az előbbivel teljesen azonos, de ennél csak a legfinomabb, egyforma nagyságú és színű gyümölcsöt szabad használni. Hasonlóan egy kilos dobozokban kerül forgalomba a körte is. A körtét először meghámozzuk, csomóját kivágjuk és ugyanúgy készítjük el, mint első esetben a barackot. Ezeknél az apró dobozoknál a gyümölcsre cukorszörpöt öntünk, melynek fajsúlya 12.

Az alma körülbelül négy kilos dobozokban konzerválható. A gyümölcs meghámozandó, negyedekre vágandó és ugyanúgy készítendő el, mint a barack az első és második esetben.

A céla fentebb leírt eljárásoknál, hogy a prezervált gyümölcs fölött vacuum képződjék és hogy a benne levő levegő sterilizáltassék. A baracknak e művelet után szép sárgának, az almának és körtének pedig lehetőség szerint fehérnek kell maradnia. A dobozok kiürítésénél a gyümölcs lehetőleg épen kerüljön ki, ami különösen a kis dobozoknál elengedhetetlen feltétel.

A túlságos vagy túlsokáig tartó forralás következtében a gyümölcs szétmálik, míg csekély forralásnál nem képződik elegendő vacuum és a levegő nem sterilizálódik, ami a gyümölcs minőségét rontja meg.

A felhasznált gyümölcs magva megtörve szintén jól elhelyezhető az angol piacon. Hasonlóan jól elhelyezhető a szárított diófélék is.

Rendkívül nagy cikk Angliában a paradicsom is, amelyet az ottani piacon folyékony, de sűrű halmazállapotban lehetne elhelyezni, cukrozás nélkül. Ügyelni

kell azonban, hogy a paradicsom a színét megtartsa, miért is a hordókra nagy gondot kell fordítani. Minél sűrűbb a paradicsom, értéke annál nagyobb.

Málnát és egyéb apró gyümölcsöket szintén hordókban lehetne forgalomba hozni. A gyümölcs tisztán, vagy vízzel leöntve kerül a hordókba, melyekbe azonban mindkét esetben kéndioxidot kell bevezetni. Esetleg ugyanígy elkészített, de passzírozott gyümölcsöt is lehetne az angol piacra kivinni.

Mindezen gyümölcsfajok elhelyezésénél ajánlja nevezett levelező, hogy akik kísérletezni kívánnak, nekik mintákat küldjenek be, melyeket ő a tekintetbe jövő gyárosoknak vagy nagykereskedőknek bemutathat. Esetleg kívánatra eredeti számlák beküldése mellett ő is küldhet Londonból mintákat az ottani piacon már forgalomban levő árukából, melyekből a hazai érdekeltek legjobban megítélhetik, hogy mi az angol piac szükséglete. Steinberger Mór címe: London, 4., 5., 6. Great St. Helen's, Bishopsgate Street.

Homok.

Adat a baromfi-kolera elleni küzdelemhez.

A difteria és kolera szélében felütötte a fejét baromfi-tenyésztéseinkben, időszerű tehát felhívni az érdekeltek figyelmét arra, hogy a „Magyar Mezőgazdák Szövetsége” galloserin néven egy ojtó-szérumot forgalmaz, amelyről Kovács állatorvos az „Allatorvosi Lapok” imént megjelent 20-ik számában többek között a következőket mondja:

„Először védekezési eljárással igyekeztem valami sikert elérni... az elhullások azonban csakúgy napirnden voltak, mint azelőtt... Meghooztam a szert (a galloserint) s beoítottam vele minden tyúkot s ettől kezdve az elhullás megszűnt. Megpróbáltam még két helyen s ott is jó eredménnyel alkalmaztam... F. évi április hó 14-én beoítottam ismét 80 tyúkot olyan állományban, melyben megelőzőleg elhullások történtek; 15-én elhullás már nem volt. Ez a legutolsó siker készítetett arra, hogy felhívjam a kartársak figyelmét a galloserinre...”

E közléssel kapcsolatban tudatjuk olvasóinkkal, hogy a szóbanforgó szer plomhozott üvegben, fecskendővel s használati utasítással a Magyar Mezőgazdák Szövetségénél megrendelhető.

Nyári zöldtakarmány. Köztudomású a gazdálkodók azon sajátsága, hogy úgyszólván irtóznak mindentől, amit nem százéves gyakorlat szentesített. Némileg érthető is a gazdák idegenkedése az újításoktól, ha tekintetbe vesszük, hogy a kísérletezés pénzbe kerül; az pedig a magyarnak — nincs. Mégis vannak bevált dolgok, anélkül, hogy általánosak lennének. Ez alkalommal a zöldtakarmányozásról óhajtók pár szóban megemlékezni, amennyiben ösmerem a kisgazdák azon szokását, hogy nagyrészt csak tavaszszal-nyárig tartják jószágaikat zöldtakarmányon, aztán kiverik a legelőre — port legelni, mert ha van is egy kis lucernás, fel-etetik lóvaikkal. Ezen általános szokás abban leli magyarázatát, hogy nem igen ösmernek nyári vetésű takarmányfélék, a mohárnál pedig, egy eső után vetett tavaszi borsó, őszi árpa (100—120 l. tavaszi borsó, 40—50 l. őszi árpa à kat. hold) igen kiadó mennyiségű s jó minőségű zöld takarmányt adhat, s a talajt igen jó állapotba hagyja tengeri alá. Ezenkívül őszi repce, rizskeverék is legtöbb helyen beválik (60—80 kgr. rozs, 10—15 kgr. őszi repce). Indokolt hát — legalább is megpróbálkozni említett takarmányfélékkel, mert a jó karban s erőben lévő igavonó, vagy haszonállatban busásan megtérül úgy a fáradság, mint a kiadás.

MULATTATÓ

Miksa császár kivégzése.

— Negyvenéves évforduló. —

Június 19-én volt négy évtizedes évfordulója a Habsburg-család egy nevezetes eseményének.

Szomorú évforduló! Negyven esztendővel ezelőtt június 19-én végezték ki golyó általi halállal Miksa főherceget, uralkodónk öcscsét, Mexikó császáraját Queretaro városában. Hogy miért lett Miksa habsburgi főherceg mexikói császár s miért fogadta el az idegen földrész uralkodó jogarát, azzal sokat foglalkozott már 40 év alatt a történelem. Állítólag családi politikából küldték ki a magyar nemzettel rokon-szenvező Miksát Mexikóba, hol már akkor meg volt pecsételve a sorsa, mikor a tengerjáró hajóraj az új világrész földjére lépett.

Miksa mexikói császár utolsó napjairól kivégeztetéséről s az azután történekről akarunk néhány sorban megemlékezni, úgy amint azt e sorok írója előtt a queretari tragédia ma már egyetlen élő — hozzátehetjük magyar — szemtanuja előadta. Ez a szemtanuja Tüdős József magyar közhuszár, a szerencsétlen véget ért mexikói császár szakácsa, budapesti háziúr és vendéglős a Kölcsey-utca 4. sz. mú házában, ez idő szerint pedig komáromi birtokos.

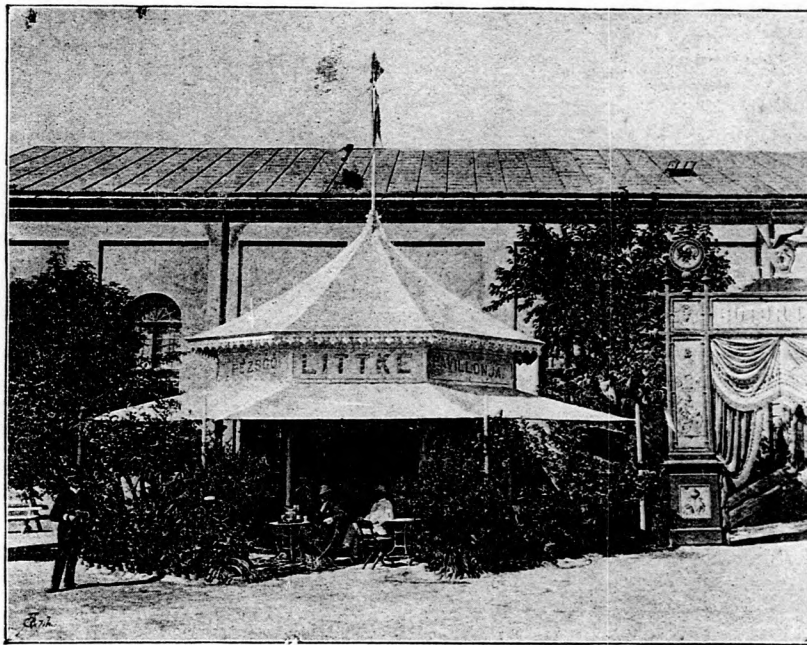
Tüdős József, aki tőzsgyökeres, talpig magyar korcsmáros volt itt a fővárosban, szűkszavú ember, de bizalmas óráiban mégis csak elmondja a nagy esemény részleteit.

Mikor Lopez ezredes árulása folytán Miksa császár Escolador tábornok csapatainak fogságába került, a város egyik kolostorába zárták és a hadbírótság úgy őt, mint Mejija és Miramon tábornokait golyó általi halálra ítélte.

A kivégzés előtt való nap Miksa császár magához hívatta Tüdős József huszáraját s közölte vele végső rendelkezéseit. Ezek a rendelkezések mindössze abból állottak, hogy átadta neki értéktárgyait, azzal, hogy azokat ha Európába visszakerül, adja át özvegyének, Sarolta császárnénak vagy bátyjának, I. Ferenc József királynak. Meghagyta, hogy harminc darab gyönyörű paripáját Tüdős értékesítse s azoknak az árából szállíttassa majd holttestét Bécsbe.

A kivégzést megelőző éjszakán Miksa császár hősies nyugalmat tanúsított, de alig aludt valamit. Levelet

írt a feleségének s éjfélután a melléje rendelt pappal imádkozott. Hajnali négy óra előtt jelentették a császárnak, hogy készüljön az utolsó útra. Felöltözött s Mejija és Miramon tábornokai között kilépett s a templom előtti térre ment. Ott egyfogatú kocsira, inkább kordéra ültették. Mejija és Miramon mellette gyalog haladtak, míg elérték a kivégzés helyét, a város melletti köves magaslatot, mely hasonlatos volt a Golgotha hegyéhez. Az utcák szinte néptelenek voltak, mintha senki se lett volna kíváncsi a megdöbbentő eseményre. Csak Tüdős József, a magyar huszár követte zokogva felséges urát a kivégzés helyére.

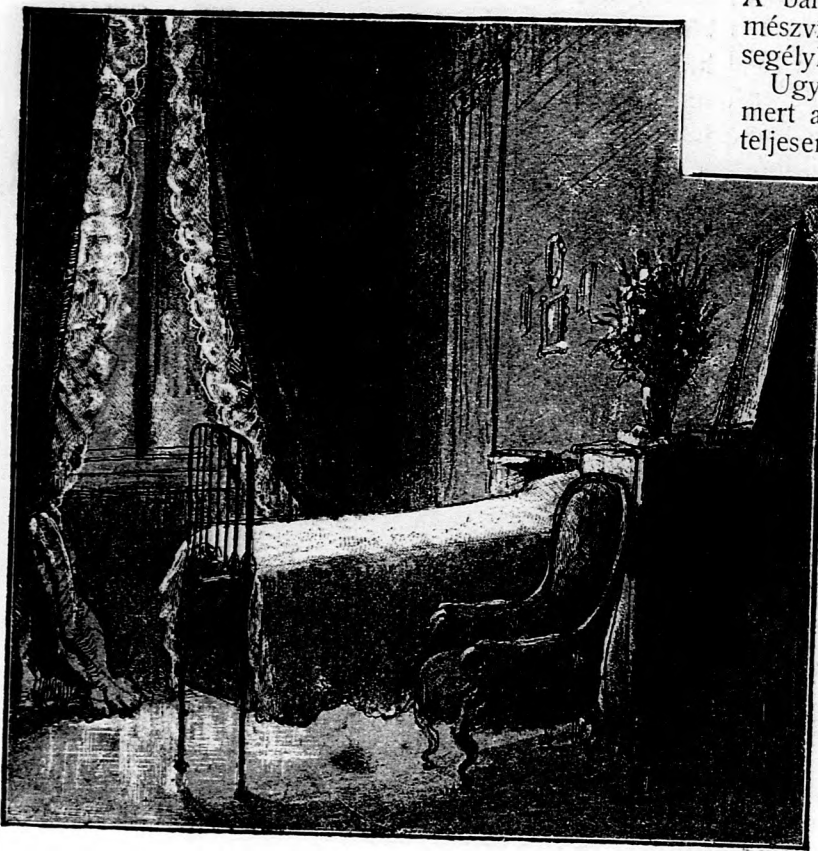

Képek a pécsi kiállitásból.

A hegytetőn már fel volt állítva a katonaság. Nemcsak sajátságos véletlen, de készakarva való dolog volt, hogy e csapat parancsnokául Escolador tábornok egy fiatal hadnagyot vezényelt ki, aki azelőtt Miksa császár hadseregében szolgált mint káplár s innét szökött át a fölkelőkhöz, hol hadnagy lett. Ez a fiatal tiszt vezényelte a csapatnak a halált adó tüzet. Az első sortüzre Mejija és Miramon tábornokok holtan rogytak össze, Miksa császár azonban sokáig vonaglott. Ezt látva az említett fiatal hadnagy, a császárhoz lépett, forgópisztolyával a fülébe lőtt s ezzel megmentette egykori urát a kínszenvedéstől.

Mejija és Miramon tábornokok holttesteit ott a helyszínén földelték el. Miksa császár holttestét — annak utolsó kívánsága szerint — kiadták Tüdős Józsefnek

Ezt a holttestet a queretarói templomba vitte s ott kiszedvén és üvegbe helyezvén romlandóbb részeit, magát a holttestet a harangkürtőben a toronyba húzta fel és ott kiszárította. Az így preparált hullát azután a „Novara” hajón szállították Európába s a trieszti kikötőből Bécsbe. Tüdős József a többi belső testrészekkel s Miksa császár egyéb rábízott emléktárgyaival csak később érkezett meg a császárvárosba. Mindenekkel még az eladott háts paripák árával is becsülettel elszámolt Zsófia főhercegnőnek és I. Ferenc József királynak, aki a derék magyar huszárnak magánpénztárából évi 1200 forint kegydíjat engedélyezett holta napjáig s azonkívül megvétette részére a Kölcsey-utca 4. számú házat, hol Tüdős József még három esztendő

Magyar főurak otthona. Hálószoba.

előtt is a Józsefváros egyik legnépszerűbb vendéglőse volt.

Ma már nyugalomba vonult az öreg korcsmáros, aki ragyogó példáját szolgáltatta a Habsburg-dinasztia előtt a magyar becsületnek, hűségnek és önfeláldozásnak.

Hát mi az a báróné?

— A magyar paraszt, mint szociálista. —

Mint a vészharang kongása, olyan sebesen futott szét a hír a mi falunkban, Rákos-Csabán. Az Ecséri Pista 10 éves leánykája összeégett!... Én csak Marinénitől tudtam meg. Ő beszélte el a szerencsétlen történetet. Mari néni szaladott legelőször a hirrel a bárónéhoz, aki a legelső segílyt szokta nyújtani, a mi gyógyszerár-nélkül nyomorgó négyezer lakosu falunknak.

— Hát úgy esett az édes, kedves szomszéd uram, hogy a kis Ecséri Rózsika gyöngé tűznél a babot

melengette az ebédhez. Aztán az édesanyjától látta hogy a tűzgyújtásnál petróleumot használt. Ráönti a tűzgyújtóra, azután meggyújtja és hamar csinált tüzet. Hát a kis Ecséri Rózsika is hamar akarta melegíteni a babot ebédre. Leöntötte petróleummal az égő kályha szénét. Isten irgalmazzon, kegyelmezzen! Az a szerencse, hogy kevés volt a petróleum, különben a ház is leégett volna földig. Hallottam a sikoltozást, kiabálást. Át-szaladtam, már ahogy én tudok szaladni a hatvan felé járó lábaimmal. Amit láttam, az rettenetes volt. Nem is nézhettem. Futottam, ahogy a lábaim birták. Futottam a Laffert bárónéhoz. A szobalány ismer, mivelhogy többször megfordulok az udvarba. Mondtam neki, hogy mi a baj. Ő szaladt be egyenesen a méltóságához. Mondja, hogy mi történt. A báróné méltósága azon módon, ahogy otthon volt, úgy jö ki hozzám. Vallatott, mint a biró. Mi történt? Összeégett?... Én feleltem. A báróné kapta az orvosságokat. Azt mondá, hogy mésvíz, meg olaj. Abból emulziót csinált az első segélyhez. Ez kell az égésre.

Ugy jöttünk mint a sebes szél. Mégis késő volt, mert az égés igen nagy volt. A kis Ecséri Rózsikának teljesen összeégett a hasa. A báróné bekötözte, aztán haza szaladt. Befogtak a hintóba. Az a féderes hintó nem ráz, ölébe vette az összeégett Ecséri Rózsikát. Ugy vitte be Pestre a kórházba. Ott is megmondotta, hogy az költségén. Fizeti, ha megmentik. Aztán mégis meghalt, mert a jó Isten akarta. A báróné sem menthette meg. A gondatlan szülökét a törvény megbünteti, de a jó báróné föllebezett az Ecséri Pisták büntetése miatt, a büntetés elengedéseért.

Ilyen a mi bárónénk!...

A református egyház temploma gyöngé lábbon áll. Attól félnek a hívek, hogy össze-esik, a fejükre szakad. Ujat kell építeni. Gyűlt is rá pénz, mert itt még vallástisztelő, becsületes emberek vannak. Sokat adakoztak. A templom fölépül. Harang is szükséges az új toronyba.

De honnan a pénz a harangra?

Azt mondja egyik fehérhajú egyházi, hogy menjenek el a Laffert bárónéhoz.

— Hiszen az katolikus? — mondják rá.

— Az mindegy, — mondja az egyházi, — de jó szíve van, a népet szereti! Tőle kérjünk harangot...

Kértek. Kaptak. Szépen csengő ércharang kongása hirdeti a rákoscsabai reformátusoknak, hogy a szívnek nincs vallása, külön hite, hanem csak az az igazi keresztény, aki felekezeti különbség nélkül teljesíti keresztényi kötelességét. A harang ércöntvényébe beleöntötték ércbetükkkel az is, hogy ki ajándékozta a harangot. Legyen áldva a neve! Tisztelem emléke annak, aki így tud szeretni.

A harangba öntve a Laffert báróné neve van. Az ő emlékéiről beszélnek azok a kongó ércnyelvek, valahányszor húzza a harangozó.

A Fodor Ferkóék házat igen körülfozták. Harminc asszony is volt, a ház körül álltak, csendesesen ott vártak és azt találgatták, hogy mi fog történni? Fodor Ferkó beteg, valami nagy baja van. Az orvosok difteritisznek mondják, a nép azt mondja arról, hogy torokgyík. Igen veszedelmes ez a betegség, hanem ha jó a doktor,

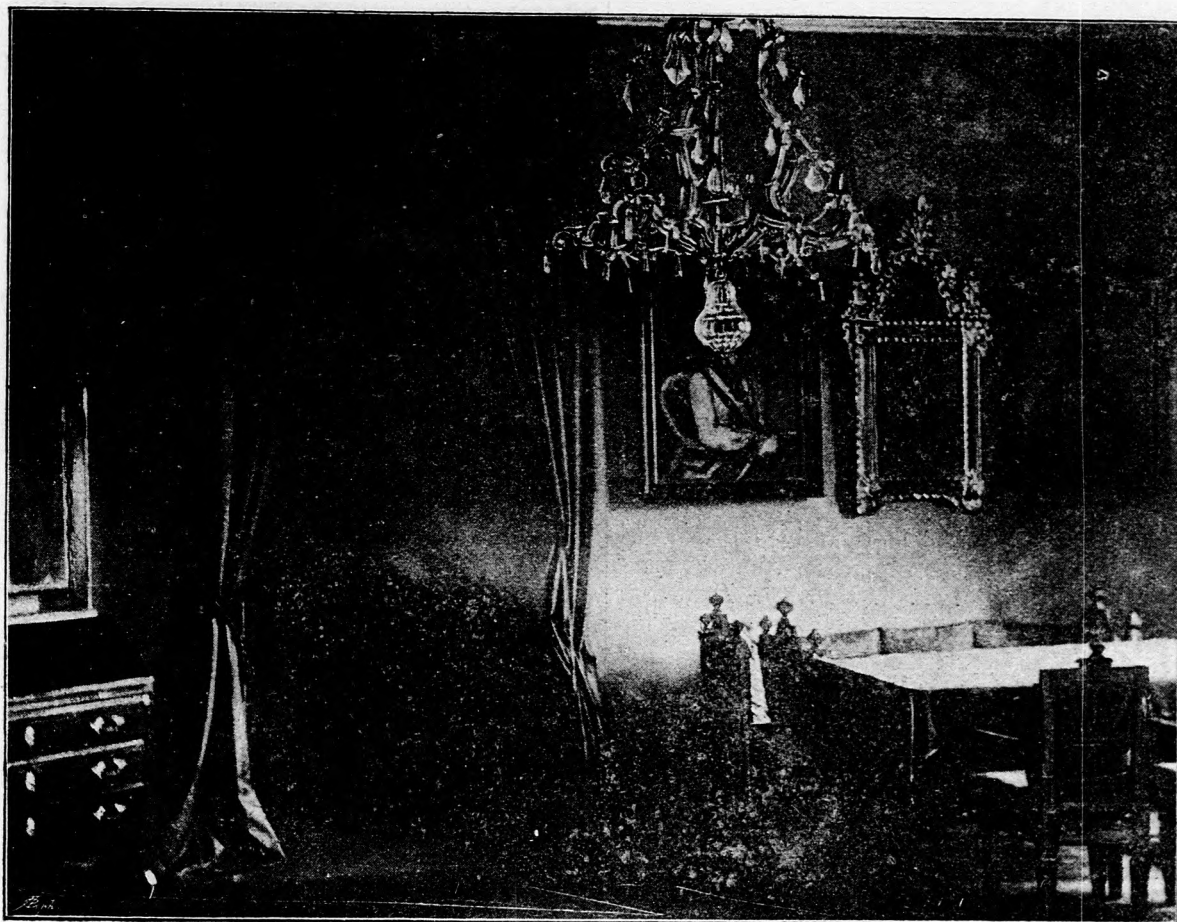
ha bírják a patikába, ez is meggyógyítható — idejében.

A báróné a kocsiján hozta ki a orvost Pestről Fodor Ferkóhoz. Oh, hogy az a báróné minden betegnél, minden nagybajnál ott van!... Fodor Ferkóékhoz is mindjárt elment, ahogy hírül hozták a bajt. Segíteni nem tudott, hát orvosért küldött Pestre. No, az a fájín orvos bizonyosan ért haza! — mondogatták az asszonyok. Pedig dehogy értett! Jobban tudta a báróné. Amint a Fodor Ferkó fuldokolni kezdett, nem várta a patikai orvosságot, hanem fakanál nyelére rongyot csavart, petróleumba mártotta és azzal tágította a Fodor Ferkó szűkölő torkát, hogy a kedves gyerek meg ne fuladjon...

A Ferkó fölgyógyult, de sohase feledte el azt, hogy a fuladásánál a báróné segített. Nem vala ő gyerek.

ízére beszélt, mintha olvasta volna. Pedig nem olvasta, mert betanulta, hogy írás nélkül tudja.

Istenem! milyen könnyű valakit gyanusítani?!... A fiatal szociálista apostol a mi bárónénkat, a falunk védangyalát gyanusította. Az volt a vád, hogy *munka nélkül él*, hogy bitorolja a földeket, mert azok a munkásokat illetik meg, akik véres verejtékkel munkálják hosszú idők óta. Hirdette az egyenlőséget, a földosztást, az emberi jogokat és gyalázta a nagybirtokok tulajdonosait, akik a nép gyermekeinek megillető földrészeit elszarolják és a birtokon, mint rabszolgákat, mint fehér rabszolgákat dolgoztatják. A föld az emberek közös tulajdona, ahhoz minden élő embernek egyforma joga van. A bárónénak is csak annyi földjoga van, mint a béresének...

Magyar főurak otthona. Fogadószoba.

Még a keze mozdulására is emlékezett, mikor a báróné a petróleumos rongyot a torkába nyomta, azzal tágította, hogy meg ne fuladjon. Fodor Ferkó fölépült, meggyógyult. Hálára is gondolt, de nem került rá alkalom. A báróné csak akkor jár a faluba, amikor baj van. Nálunk nem vala baj, hát el sem jött többé. Hej, pedig de szerette volna megcsókolni azt a kezét, amely a fuladáskor tágította a szorító, fojtó torokgyuladást!...

Nincsen semmi új a nap alatt. De azért a világ változik szüntelenül és az emberek átformálódnak kegyetlenül. Hozzánk is eljött a szocializmus megváltó eszméje. Elhozta egy éretlen kölyök, egy tapasztalatlan tacsó. Még bajusza sem vala a megváltó apostolnak, de beszélt harminc száj helyett. Minden szava kétkedés, gyanusítás, vádolás... Szépen beszélt, az emberek szája-

Fodor Ferkóék szülői szintén hallgatták ezt az erős beszédet. Sőt nemcsak hallgatták, de igaznak is találták. Az Isten a földet az embereknek rendelte. Nem jelölte ki a királyt, a minisztert, a grófot, de még a bárót se. Egyiknek annyi joga van, mint a másiknak. Csak az élethez van joga, a külön javakhoz nincs. Annak a népszónoknak teljesen igaz van! Csak a szociálisták beszélnek igazat. Erre a szent igazságra megtanítyják a Ferkót is!...

Otthon Ferkó igen hidegen fogadta a szent eszméket. A tizenhárom éves gyerek az egyenlőséget sehogysé értette.

Azt lehetetlenségnek tartotta. Hanem az apja megmagyarázta:

— A báróné birtokát felosztjuk. Mindenkinék egyforma része lesz belőle! *Ez az emberi jog!*

Kérdezi Fodor Ferkó:

— Édes apám! hátha a földet felosztjátok, akkor mi lesz a báróné?

Feleli az apa:

— Hát velünk egyenlő, *olyan mint mi!*

— Ejnye, az már baj volna! — mondja a gyerek.

— Miért lenne az baj Ferkó?

Feleli a Ferkó gyerek:

— Mert hogy a fű sem egyforma, pedig azt is az Isten teremtette, mint az embert. Aztán a fa sem egyforma, pedig azt is az Isten teremtette, mint az embert...

— Aztán mit akarsz ebből kihozni Ferkó?...

Felel a gyermek csendesen, gondolkozva:

— Csak azt akarom mondani édes szülém, hogy a báróné mégis különb volt, mint ti. Mert mikor fulladoztam, te sem segítettél, édes anyám sem segített, megfuladtam volna, ha nem jön a báróné. Még most is érzem azt a jó érzést, mikor lélegzeni tudtam a segítség után. Az életemet csak annak köszönhetem, hogy *a báróné különb volt, mint ti vagytok*. Ha a báróné is csak olyan lesz a földosztás után, mint ti vagytok, akkor minden Fodor Ferkó meghal. Még én is. Mert az Isten úgy rendelte, hogy a fűvek sem egyformák, mégis élnek. A fák sem egyformák, mégis zöldelnek. A báróné is különb tudású, mint ti vagytok, aztán mégis ezt mondotta az a beszélő vezér, hogy hát mi az a báróné?

A báróné nélkül meghaltam voltam a szemetek előtt. Hát tudjátok meg, hogy egy falu védőangyala az a báróné! És ha ti elmentek a földosztásra, nekem csak egy koporsó hosszára valót szereztek. Több nem kell!...

Fodorék nem mentek el a földosztásra, mert nem is volt földosztás, de a Ferkó gyerek okos beszéde után megutálták a világforgató szociálistákat is. A gyerek okos beszéde megtanította őket arra, hogy az emberek vagyona nem lesz egyforma soha, míg a földön az utolsó emberre nem kerül a sor. Ezt az Isten így rendelte. Áldassék neve érette!... *Péterfy Tamás.*

KÉPEINKHEZ.

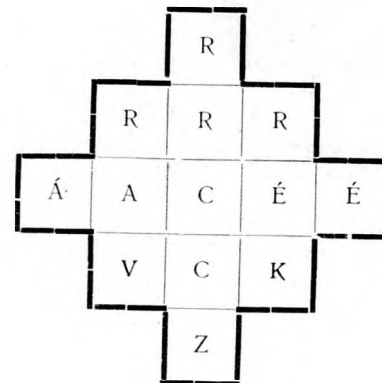
Városlakó úri népnek kedves mulatása az álarcos bál. Férfiak, nők álarcokkal fődik el arcukat, s a bálteremben úgy jelennek meg. Az úri „pakszió“-ban ugyan semmi különös nincsen, ha csak az nem, hogy az emberek manapság szemből-szembe nem szokták egymásnak megmondani az igazságot. Így pedig: álarc alatt megmondják. Mai képünk egy álarcos bálra készülő urnót ábrázol.

Főrangú urak othona. Megigértük olvasóinknak, hogy a magyar főrangú urak otthonáról néhány képet be fogunk mutatni. Mai két képünkön egy főrangú kastély gyermekszobáját és egy fogadótermet mutatunk be.

BETŰTALÁNY.

Mitrenga Károly-tól.

Ezen betűk úgy állítandók össze, hogy felülről lefelé s balról jobbra ugyanazt a szót adják.

Megfejtési határidő 1907. július hó 15.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 25. számában közölt talány megfejtése

„Rákóczi Ferenc.“

Helyesen fejtették meg: *Hervay János* Pusztay Ferenc, Seres Ilonka, Kalmár Ede, Gabányi Imre, Vörös István, Kürti József, Szabó Illés, Koháry Máttyás, Kiss Ferenc, Darvas Dezső, Kovács László, Pintér Jenő, Dömötör Eszti.

A sorshuzásnál *Hervay János* nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy érdekes könyvet küldöttünk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 június 24.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 70—150 K., vidéki borjúhús 120—140 K., sertéshús 1—156 K., szalonna füstölt 136—148 K., szalonna, olvasztani való 120—140 K., hárj 152—156 K., sertésszár 152—156 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 140—180 K., hazai sonka 150—2—K. szalámi 4—420 K.

Baromfi-félék: —, —, —, — K., rántani való csirke 140—220 K., sütni való csirke 2—260 K., kacsza, hizott 5—6 K., lud, hizott 12—14 K., pulyka, hizott — K. páronkint. Vágott hizott liba 150—160 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 150—320 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 18—2055 K. Rozs 15—K-tól — K-ig. Árpa 14—K-tól — K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 1570—1570 K. Tengeri 12—K.

Teavaj: (centrifugált) 2—240 K., főzővaj 120—160 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—32 fillér.

Tojás: bácskai 63—66 K., erdélyi apróbb áru — K. ládánként (1440 drb). Apadt — K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 6—7—K., rózsa új 450—550 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt — K., mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28:20	27:20	25:80	24:80	24—	23:20	21—	19:20	13:50

Takarmányvásár. Réti széna 6—9 muhar 9:20—10:40 zsup-szalma 600—660 — szalomszalma 360—420

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utcza 12.

Sertéseket
sovány és hizott állapotban és legnagyobb napi áron értékesít.

ifj. Kovács József Orosháza
Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprök, szatyorok, gyékények, börbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:
ifj. Kovács József Orosháza

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Legjobb és legolcsóbb
gazdasági takaréktűzhely
Munkácsy-féle szabad. és a nm. földművelésügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető
Lossinszky Imre
okl. gépészmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

Őszi trágyázáshoz a
THOMAS-SALAKLISZT
csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:
Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrásy-ut 49. (Octogontér.)
a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.
Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. hazánk legrégebb mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**
elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSŐROS KAPALÓESZKÖZÖK, Columbia Cultivátorok, HERRMANN-kapálók, LAASS-rendszerű kapálógépek. Burgonyamivelő eszközök, SZÉNAGEREBLYÉK, SZÉNAFORGATÓK

OSBORNE kévekötő- és marokrakó-aratógépek, fűkaszaló-gépek stb. stb.
Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a. Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek idei első sorozata f. évi
július hó 10-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat
HELLER M. & TÁRSA
Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alaknút 1900.	Biztosítéki alap:	Alaknút 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.340.— kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.26 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.531.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg	-----	39.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegét 61 egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legtökéletesebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölköttek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.